

B.Com. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov.- 2024 (Old Course)
ACCOUNTING - 5 (ELECTIVE - 1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન. ૧ રામ ફાઇનાન્સ લી. એ શ્યામ લી. ના 14% ના ડિવેન્ચર ધરાવે છે. તા. 01-01-2016 ના રોજ તેની (૨૦) દાર્શનિક કિંમત તેના ચોપડે કિંમત કરતા 20% વધુ છે. વ્યાજ દર છ મહિને 31મી માર્ચ અને 30મી સપ્ટેમ્બરના રોજ ચૂકવાય છે. દરેક વ્યવહાર પર 1% બ્રોકરેજ ગણાવામાં આવે છે. તા. 31-12-2016 ના રોજ પુરા થતા વર્ષના વ્યવહારો નીચે મુજબ આપેલ છે.

તારીખ	બ્રોકરેજ	ભાવ રૂ.	રિમાર્ક્સ
01-01-2016	462	105	વ્યાજ સહિત ખરીદી
31-05-2016	306	102	વ્યાજ બાદ ખરીદી
31-08-2016	660	110	વ્યાજ બાદ વેચાણ
31-12-2016	888	111	વ્યાજ સહિત વેચાણ

આખર સ્ટોક ની કિંમત LIFO પદ્ધતિ મુજબ ગણતરી કરવામાં આવે છે. તા. 31-12-2016 ના રોજ ડિવેન્ચરની બજાર કિંમત રૂ. 111 હતી. તા. 31-12-2015 ના રોજ ચઢેલું વ્યાજ રૂ. 8,400 જમા થયું છે. તા. 31-12-2016 ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું 14% ના ડિવેન્ચરનું ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

પ્રશ્ન. ૧ તા. 01-04-2020 ના રોજ જેઠવા બ્રધર્સ ફાઇનાન્સિયલ લિમિટેડ પાસે રૂ. 80,000 ની દાર્શનિક કિંમત ધરાવતી 9% ની ગુજરાત સરકારની સિક્યુરિટીસ હતી. આ સિક્યુરિટીસની ચોપડે કિંમત રૂ. 92,000 હતી. વ્યાજ 30મી જૂન અને 31મી ડિસેમ્બરના રોજ ચૂકવાય છે. તો દરેક ખરીદ-વેચાણના વ્યવહારોની દાર્શનિક કિંમત પર બ્રોકરેજ નક્કી કરો.

તારીખ	દાર્શનિક કિંમત રૂ.	ભાવ રૂ.	બ્રોકરેજ રૂ.	રિમાર્ક્સ
01-05-2020	40,000	97%	0.5%	વ્યાજ બાદ ખરીદી
01-07-2020	30,000	101%	1%	વ્યાજ સહિત ખરીદી
01-09-2020	50,000	99%	0.5%	વ્યાજ સહિત વેચાણ
16-10-2020	60,000	96%	0.5%	વ્યાજ સહિત ખરીદી
16-02-2021	80,000	98%	1%	વ્યાજ બાદ વેચાણ

ફિફો (ફર્સ્ટ ઇન ફર્સ્ટ આઉટ) પદ્ધતિ મુજબ સ્ટોકની ગણતરી કરો. ઉપરની માહિતી પરથી તા.

31-03-2021 ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું રોકાણ ખાતું તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન. ૨ શ્રીમતી આરતીએ રોકડ રૂ. 50,000, ફર્નિચર રૂ. 10,000, માલસામાન રૂ. 2,000 અને રૂ. 20,000 ની (૨૦) મશીનરી સાથે 1 એપ્રિલ 2023 ના રોજ ધંધો શરૂ કર્યો. વર્ષ દરમિયાન તેમણે વધારાના રૂ. 20,000 દાખલ કરી બેન્ક ખાતું ખોલાવ્યું. તેમના હિસાબોમાંથી લીધેલી નીચેની માહિતીના આધારે 31 માર્ચ 2024 ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું વાર્ષિક હિસાબો તૈયાર કરો.

ખાતાઓની બાકી નીચે મુજબ છે:

વિગત	રૂ.
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	57,500
રોકડ વેચાણ	45,000
રોકડ ખરીદી	25,000
મજૂરી ચૂકવી	5,000
સ્ટાફ નો પગાર	17,500
વ્યાપારી ખર્ચાઓ	6,500
ફેક્ટરીનું વીજળી બિલ	7,500
આરતી નો ઉપાડ	3,000
લેણદારો ને ચૂકવ્યા	42,000
વટાવ આપ્યો	1,200
વટાવ મળ્યો	3,000
ઘાલખાધ માંડી વાળી	1,300
વર્ષના અંતે રોકડ બાકી	20,000

શ્રીમતી આરતીએ પોતાના અંગત ઉપયોગ માટે રૂ. 2,500 નો માલ ઉપયોગ કર્યો જેની હિસાબોમાં નોંધ થઈ નથી. ફર્નિચર પર 10% અને મશીનરી પર વાર્ષિક 20% ઘસારો ગણો. 31 માર્ચ 2024 ના રોજ રૂ. 70,000 ના દેવાદારો અને રૂ. 35,000 ના લેણદારો હતા. તેમજ તે દિવસે સ્ટોકની કિંમત રૂ. 25,000 હતી.

અથવા

પ્રશ્ન. ૨ શ્રી નકુમ ડબલ એન્ટ્રી સિસ્ટમ મુજબ હિસાબો રાખતા નથી. તેમના હિસાબોમાંથી મળેલ નીચેની માહિતી પરથી 31 માર્ચ 2023 ના રોજ પુરા થતા વર્ષનું નફા નુકશાન ખાતું અને તે દિવસનું પાકું સરવૈયું તૈયાર કરો. ઘોલાઈ સાધનો પર 10% ઘસારો ગણો.

કેશ બુકમાં નોંધ

ઉ	જ		
આવક	રૂ.	ચુકવણી	રૂ.
બાકી આગળ લાવ્યા	8,000	રોકડ ખરીદી	14,000
રોકડ વેચાણ	40,000	લેણદારોને ચૂકવ્યા	20,000
દેવાદારો પાસેથી મળ્યા	30,000	પરચુરણ ખર્ચાઓ	6,000
		ગાડા ભાડું	2,000
		ઉપાડ	8,000
		બાકી આગળ લઈ ગયા	28,000
	78,000		78,000

વિવિધ ખાતાઓની બાકીઓ નીચે મુજબ હતી.

વિગત	31 માર્ચ 2022	31 માર્ચ 2023
દેવાદારો	9,000	12,000
લેણદારો	14,400	6,800
માલસામાનનો સ્ટોક	10,000	16,000
ઘોલાઈના સાધનો	40,000	40,000

ફર્નિચર	3,000	3,000
વર્ષ દરમિયાન આપેલ વટાવ		1,400
વર્ષ દરમિયાન મળેલ વટાવ		1,700

પ્રશ્ન. ૩ આપેલી માહિતી પરથી રાજમંદિર થીએટર ના એક શો માટે દરેક કેટેગરીની ટિકિટ ની વેચાણ કિંમત નક્કી કરો. (૧૫)

કલાસ	મેન-શો
પર્લ	51,300
રૂબી	22,800
ડાયમંડ	9,300

ત્રણેય ક્લાસની કુલ આવક રૂ. 62,46,000 થઈ છે. પર્લનો ટિકિટનો ભાવ રૂબીના ભાવના $\frac{2}{3}$ રાખવો જે ડાયમંડ ના ટિકિટ ભાવ ના $\frac{3}{4}$ હોવો જોઈએ.

અથવા

પ્રશ્ન. ૩ નીચે આપેલી માહિતીના આધારે 'રોશની' આંખ હોસ્પિટલના દર્દી-દિવસ ની ગણતરી કરો. એક દર્દી-દિવસ દીઠ થતા ખર્ચની ગણતરી પણ કરો.

દર્દીઓના રોકાણ ના દિવસો	1	2	3	4	5
દર્દીઓની સંખ્યા	10,000	20,000	16,000	8,000	2,000

ખર્ચાઓની વિગત:

- હોસ્પિટલ નું ભાડું રૂ. 10,00,000
- નર્સ અને વોર્ડબોય નો પગાર રૂ. 2,00,000
- ડોક્ટરનો પગાર રૂ. 28,00,000
- વહીવટી ખર્ચાઓ રૂ. 2,00,000
- ઘોલાઈ ખર્ચ રૂ. 60,000
- દર્દીઓ નો ભોજન ખર્ચ રૂ. 7,00,000
- દવાઓનો ખર્ચ રૂ. 3,00,000
- બીજા પરચુરણ ખર્ચાઓ રૂ. 3,40,000

પ્રશ્ન. ૪ એક પેદાશ તૈયાર થતા પહેલા ત્રણ પ્રક્રિયામાંથી પસાર થાય છે. દરેક પ્રક્રિયામાંથી તૈયાર થતી પેદાશ તેમના પછીની પ્રક્રિયામાં ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફો ચડાવી મોકલવામાં આવે છે. પ્રક્રિયા III માંથી તૈયાર માલ ખાતે પણ આ જ પ્રમાણે મોકલવામાં આવશે. વર્ષની શરૂઆતમાં કોઈ અર્ધ તૈયાર માલ પ્રક્રિયામાં નથી. દરેક પ્રક્રિયામાં પ્રાથમિક પડતરના આધારે સ્ટોકની કિંમત નક્કી કરવામાં આવે છે. 31મી માર્ચ 2019 ના રોજ પુરા થતા વર્ષની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	પ્રક્રિયા I	પ્રક્રિયા II	પ્રક્રિયા III	તૈયાર માલ સ્ટોક રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	20,000	30,000	10,000	--
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	30,000	20,000	40,000	--
31મી માર્ચ 2019 ના રોજ સ્ટોક	10,000	20,000	30,000	15,000
વર્ષ દરમિયાન વેચાણ	--	--	--	1,80,000

ઉપરની માહિતીના આધારે તૈયાર કરો:

- (1) દરેક તબક્કા પર નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયા ખાતાઓ
- (2) ખરેખર મળેલ નફો
- (3) પાકા સરવૈયામાં દર્શાવવા માટે સ્ટોકની કિંમત

અથવા

પ્રશ્ન. ૪ મંત્ર લી. એક પ્રોડક્ટનું ઉત્પાદન કરે છે જે તૈયાર થઈ તૈયારમાલ ખાતે મોકલતા પહેલાં બે પ્રક્રિયાઓમાંથી પસાર થાય છે. નીચેની માહિતી ઓક્ટોબર 2023 ની આપેલી છે.

વિગત	પ્રક્રિયા I રૂ.	પ્રક્રિયા II રૂ.	તૈયાર માલ સ્ટોક રૂ.
પ્રત્યક્ષ માલસામાન	15,000	15,750	--
પ્રત્યક્ષ મજૂરી	11,200	11,250	--
કારખાના પરોક્ષ ખર્ચાઓ	10,500	4,500	--
આખરમાલ સ્ટોક	3,700	4,500	11,250
શરૂ સ્ટોકમાં સમાયેલ આંતર પ્રક્રિયા નફો	--	1,500	8,250

પ્રક્રિયા I માંથી મોકલેલ માલ પ્રક્રિયા II માં ફેરબદલી કિંમત પર 25% નફાથી મોકલવામાં આવે છે. તેમજ પ્રક્રિયા II માંથી તૈયારમાલ સ્ટોક ખાતે ફેરબદલી કિંમત પર 20% નફાથી મોકલવામાં આવે છે. સ્ટોકની કિંમત પ્રાથમિક પડતરના ધોરણે નક્કી થાય છે. તૈયારમાલ ની કિંમત પ્રક્રિયા II માંથી મળેલ કિંમતે થાય છે. વર્ષ દરમિયાન થયેલ વેચાણ રૂ. 1,40,000.

પ્રક્રિયાઓના દરેક તબક્કે મળેલ નફો દર્શાવતા પ્રક્રિયા પડતરના ખાતાઓ તેમજ તૈયાર માલનું ખાતું બનાવો.

ENGLISH VERSION

Que.1 Ram Finance Ltd. held 14% debentures of Shyam Ltd. on 1-1-2016. Its book value is 20% more than its face value. Interest is paid every six months on 31st March and 30th September. Brokerage is calculated at 1% on each transaction. The following transactions took place for the year ended on 31-12-2016. (20)

Date	Brokerage	Rate Rs.	Remarks
01-01-2016	462	105	Cum interest Purchases
31-05-2016	306	102	Purchases Ex. Interest
31-08-2016	660	110	Sales Ex. Interest
31-12-2016	888	111	Cum interest Sales

Closing stock is valued as per LIFO method. The market price of the debentures was Rs. 111 as on 31-12-2016. On 31-12-2015 accrued interest Rs. 8,400 is credited. Prepare 14% Debentures Account for the year ending on 31-12-2016.

OR

Que.1 On 1-4-2020 Jethava brothers Finance Ltd. Had 9% Gujarat Govt. Securities of Rs. 80,000 (face value). Book value of these securities Was Rs. 92,000. Interest is paid on 30th June and 31st December. Calculate the brokerage on face value in every buying-selling transaction.

Date	Face value Rs.	Price Rs.	Brokerage Rs.	Remarks
01-05-2020	40,000	97%	0.5%	Ex-interest purchase
01-07-2020	30,000	101%	1%	Cum-interest purchase
01-09-2020	50,000	99%	0.5%	Cum-interest sale
16-10-2020	60,000	96%	0.5%	Cum-interest purchase
16-02-2021	80,000	98%	1%	Ex-interest Sale

Bring out stock according to FIFO system, (first in first out). Prepare Investment A/c from the above information for the year ending on 31-3-2021.

- Que.2 Mrs. Aarti started business on April 01, 2023 with cash of Rs. 50,000, furniture of 10,000, goods of Rs. 2,000 and machinery worth Rs. 20,000. During the year she further introduced Rs. 20,000 in her business by opening a bank account. (20)

From the following information extracted from her books, you are required to prepare final accounts for the ended March 31, 2024. **Accounts from Incomplete Records:**

Particulars	Amt. Rs.
Receipt from debtors	57,500
Cash sales	45,000
Cash purchases	25,000
Wages paid	5,000
Salaries to staff	17,500
Trade expanses	6,500
Electricity bill of factory	7,500
Drawings of Aarti	3,000
Cash paid to creditors	42,000
Discount allowed	1,200
Discount received	3,000
Bad debts written-off	1,300
Cash balance at end of year	20,000

Mrs. Aarti used goods worth Rs. 2,500 for private purposes, which is not recorded in the books. Charge depreciation on furniture 10% and machinery 20% p.a. on March 31, 2024 her debtors were worth Rs. 70,000 and creditors Rs. 35,000, stock in trade was valued on that date at Rs. 25,000.

OR

- Que.2 Mr. Nakum did not keep his books of accounts under double entry system. From the following information available from his records, prepare profit and loss account for the year ending on March 31, 2023 and a balance sheet as at that date, depreciate the washing equipment @ 10%.

Summary of Cash Book

Dr.			Cr.
Receipts	Amt. Rs.	Payments	Amt. Rs.
Balance b/d	8,000	Cash purchases	14,000
Cash sales	40,000	Paid to creditors	20,000
Received from debtors	30,000	Sundry expenses	6,000
		Cartage	2,000
		Drawings	8,000
		Balance c/d	28,000
	78,000		78,000

Accounts from Incomplete Records

Other information:

Particulars	March 31, 2022 Rs.	March 31, 2023 Rs.
Debtors	9,000	12,000
Creditors	14,400	6,800
Stock of materials	10,000	16,000
Washing equipment	40,000	40,000
Furniture	3,000	3,000
Discount allowed during the year	-	1,400
Discount received during the year	-	1,700

- Que.3 From the following information, find out the selling price of ticket of each class (category) for one show of Raj Mandir Theatre. (15)

Class	Man-show
Pearl	51,300
Ruby	22,800
Diamond	9,300

Total income of ticket-sale of all three classes Rs. 62,46,000. Ticket-price of pearl to be kept $\frac{2}{3}$ of Ruby, which should be $\frac{3}{4}$ of Diamond Ticket.

OR

Que.3 From the following information of eye hospital 'Roshani' calculate patient-day. Find out cost per patient-day.

Days of stay of patient	1	2	3	4	5
No. of patients	10,000	20,000	16,000	8,000	2,000

Particulars of expenses

- Rent of hospital Rs. 10,00,000
- Salary of nurse and ward boy Rs. 2,00,000
- Doctor's salary Rs. 28,00,000
- Administrative expenses Rs. 2,00,000
- Laundry expenses Rs. 60,000
- Meals expenses for patients Rs. 7,00,000
- Medicine expenses Rs. 3,00,000
- Other miscellaneous expenses Rs. 3,40,000

Que.4 A product passes through three processes before its completion. The output of each process (15) charged to the next process at a price calculated to give a profit of 20% on transfer price. The output of Process III is transferred to finished stock account on a similar basis. There was no work-in-progress at the beginning of the years. Stock in each process has been valued at prime cost of the process. The following data is available at the end of 31st March, 2019.

Particulars	Process I	Process II	Process III	Finished stock Rs.
Direct material	20,000	30,000	10,000	--
Direct Wages	30,000	20,000	40,000	--
Stock on 31st March 2019	10,000	20,000	30,000	15,000
Sale during the year	--	--	--	1,80,000

From above information prepare:

- (1) Process Cost Account showing the profit at each stage.
- (2) Actual realized profit and
- (3) Stock Valuation as would appear in the balance sheet.

OR

Que.4 Mantra Ltd. produces product which passes through two processes before it is completed and transferred to finished stock. The following data relate to October 2023:

Particulars	Process I Rs.	Process II Rs.	Finished Stock Rs.
Opening stock	7,500	9,000	22,500
Direct materials	15,000	15,750	--
Direct wages	11,200	11,250	--
Factory overheads	10,500	4,500	--
Closing stock	3,700	4,500	11,250
Inter-process profit included in opening stock	--	1,500	8,250

Output of Process I is transferred to Process II at 25% profit on the transfer price. Output of Process II is transferred to finished stock at 20% profit on the transfer price. Stock in process is valued at prime cost. Finished stock is valued at the price at which it is received from process II. Sales during the period are Rs. 1,40,000.

Prepare Process cost accounts and finished goods account showing the profit element at each stage.
